

TOM SCHULZ

A Néma Óceán fölött

láttam a terroristákat a hegyekben
angol feliratokkal
szakállas férfiak Észak-Afrikában.

Láttam a cipőket, felsorakoztatva
egy mecset bejárata előtt, hallottam
a müezzín énekét, és amit panaszkodott,
azt mondták, meg nem tették.

Láttam fátylakat, más tekinteteket találtam
sötétített üveg mögött, és hallottam, amint a világ
hirtelen becsukódik, amikor kiléptem
a palotából, egyenruhás tekintetek tapadtak rám.

A király portréja a sétányokon,
arcmása a plakátokon, amikor hallottam,
hogyan a tömegbe lövet, már rég
a tenger fölött voltam.

Lehunyt szemmel, a stáblista pergett.
Hányan maradtak életben, aludtam
a számon át lélegezve, hörögve
a Néma Óceán fölött.

A limette-árus a kézikocsijánál

elektromos erősítéssel kántálja: Limoncito, limoncito,
vegyétek, emberek, vegyétek, szuper árak, csúcsminőség!

Mit válaszol a banánárus?

A piacon nem hazugságokat árulnak
hanem *morát* és *lulót*, mindenből túl sok van
de nem mindenkinek van elég ennivalója, nem mindenki
ért meg, s nem értenek mindenkit:

„Látja, jóember, a *platanito* gyorsabban rohad meg mint ahogy el lehet adni!”

A város a piacon zaj, növekvő erősségű, forgalomhullámok, fém, lavina, harsogó ének a madárrikoltozás a fakoronákban, izzó fonál, ami elszakad.

A magasházak remegése, korlátozott időre épültek, amely fog, olykor-olykor egy erősebb rengés hármás vagy négyes a Richter-skálán, kolibrik röppennek föl csapatostul a beton-acél-üveg krematóriumok között.

egy londiner viszi a kerekos koffert, a temetési öltönyömet vállán. Miféle könnyű kövek vannak az úr bőröndjében, honnan jött?

Ha én azt tudnám!

Rubén Darío vagyok – elképedve pillantok a névtáblájára.

Valamennyien kézen járva vándorlunk az időben kezünk egyre finomabb és öregebb lesz. Összevarrt bálák a költők, mondja minden nyelven, rongyokba és vásznakba burkolva, kinyitja a szobaajtót egy plasztikkártyával.

Rubén Dariónak hívnak, londiner vagyok a szállodában, a csomagok és a szállítás: ez a dolgom. Önnek mi a dolga?

Feltörölni valamit a papírról, vérnyomokat, verejték és könnyek nyomait, valamit eltüntetni a papírról, legyen az a félelem, mitől?

Bischofswerdai haladás

Ismertem embereket, akik elhagyott települések voltak.
Edény volt bennük a hamunak és rothadásnak, koporsóból
való szöveget rágtak, árkot robbantottak, a disznókat
hattyúkkal etették. Gondoskodtak utánpótlásról
és utódokról, doktrinér napilapokból kivágott
arcok, káderek és kadáverek, közönséges elévült kartoték-

adatok. Grimaszoltak és ujjat emeltek.
Ismertem embereket, a kertbe törpéket
ültettek, és a kemény fűszálak
lőrési mögött gubbasztottak. Félvezetőkre és elektródákra
esküdtek, a nagy lóp, a mocsarak része lettek. Az
lettek, ami fent úszott, békanyál és -lencse. Ismer-

tem őket és félreismertem a tenyerek gonosz bőrkeményedéseit.
A hurkokat, elvásva és megkötve, ismertem
a zászlórúd kezdetét: a drótkötelet, a zsinórokat. Ismertem
a pisából, fonalból, halzsír-ból való anyagot. Nem felejtettem el
őket, a kőkemény kenyérért remegő kezeket.
Megőriztem, a megöregedett hazugságot, nadrágtartóval

és gumiharisnyával, a feszített betont és a lezárt területet.
Nem kajáltam be a szemetüket és tele voltam borsóval
és lábszárhússal: az ideológiával. Megpróbáltam mindent kiköpni.
Ismertem az illemhelyek édeskés szagát, a vizeldék
proletárművészetét. Ismertem embereket, a szakálluk alatt
csiszolópapírbőrt hordtak, azalatt a pártjelvény

kitűzőtűjét, favágók és karaoke, *ha nagy leszek*
beállok a néphadseregbe. Én csak egy kiskölyök vagyok, kisebb
mint egy egres és puhább a pépnél, *páncélost vezetek*
rattata rattata rattatatata.

Ismertem embereket, szomorúbbakat a beszenyezett
víznél, tébolyodottabbakat a sugarait széttékozolt holdnál.

Ismertem embereket, kitépték őket mint
szél a tengerifüvet, eltörték, akár fűszárazak a gép otromba
kerekei alatt. Ismertem embereket, szerelemben
mentek át az erdőcskén, a dűnén, vándorló homokon.
Ismertem embereket, nem bádogból és nem öntő-
formában kiégetettek, sejtették az utat a pusztán, a növényzeten át.

Ismertek ritka varjakat és bogyókat, egy másik dalból.
Egy országból, nem a hegyek mögött, nem Karl-Marx-Stadtnál.
A szelek mögött és alatt. És a H-térkövek fölött szemetesekuka-paloták
álltak és garázsok felületmosott szemcsésbetonból.
Itt találkoztak a cimborák, csiszolókorongok és csapszeg-
vágók voltak náluk. Ez egy olyan télen volt, amikor az emberek

üveggé változtak és átlátszóak lettek. Elkoptatva
hevertek a kötelek és az emlékművek. Kutyák kupacokat helyeztek el.
Az elhagyott települések odabent maradtak. Bischofswerdát
*Schiebock*nak* hívják, mondták evidenciaként az emberek és elhúzták
egykerékű tragacsukat a piacra. Az ember soha nem adja el egészen
a bőrét, de a két keze már nem az övé.

Dietmar Ebertnek

TATÁR SÁNDOR fordításai

* Az „egykerékű tragacs, taliga” jelentésű *Schiebock* Bischofswerda városának tisztázatlan eredetű (illetőleg csak szájhagyományozott legendákból eredeztethető), a városkában és környékén használatos neve. [A ford.]